

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2024

בית ספר: בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה B.A.

תהליך המדיניות הציבורית: תאוריות ויישומן

מרצים/ות:

פרופ' משה מאור moshe.maor@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

מר נעם טור-פז noam.tur-paz@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	4914	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	241491400	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

1. הרציונל בלימוד תיאוריות מרכזיות של תהליך המדיניות מ"מעוף הציפור"
  2. רציונליות מוגבלת והגישה התוספתית
  3. מוסדות וגישת המוסדיות החדשה
  4. תיאוריית שיווי משקל מקוטע וגישת שינויים הדרגתיים משמעותיים
  5. תיאוריית הזרמים המרובים ותפקידם של יזמי מדיניות
  6. קואליציות סגור
  7. תלות מסלול ומשוב חיובי
  8. גישת המדיניות הבלתי מידתית המכוונת
  9. רעיונות ותהליך המדיניות
-

מטרות הקורס

קורס זה מציע סקירה ביקורתית של תיאוריות מרכזיות וגישות אנליטיות חדשות של תהליך המדיניות הציבורית, וחושף את התלמידים למחלוקות התיאורטיות הקיימות כיום בתחום זה, ולאטגרי היישום של תיאוריות אלו במציאות הישראלית ובמדינות נוספות. הקורס בוחן את הנחות התיאוריות, עקרונותיהן, ההשערות הנובעות מהן, התנאים בהם יישום תיאוריה אחת עדיף על יישום תיאוריה אחרת, ויכולת ההסבר והניבוי של תיאוריות אלו כפי שבאה לידי ביטוי במחקרי מדיניות השוואתיים. הקורס ייקנה כלים אנליטיים להבנת תהליכי מדיניות בתחומי מדיניות ובתת-תחומי מדיניות שונים, ויבהיר כיצד מסייעות התובנות השונות העולות במסגרת היישום של תיאוריות אלו ליצירת הכללות בתחום זה.

מבנה ציון הקורס

1. נדרשת השתתפות סדירה בשיעורים וקריאה סדירה של חומר הלימוד.
  2. הגשת עבודת בית דרך אתר המודל (משקל העבודה מהציון הסופי 100%). מועד ההגשה: **24.3.2024**. עבודה שלא הוגשה דרך אתר המודל לא תיבדק. מי שנבצר ממנו/ה מסיבות רשמיות (כגון: מילואים או אשפוז) להגיש את העבודה, נדרשת לפנות למתרגל לא יאוחר משבוע לפני מועד ההגשה שנקבע.
  3. שימוש בכלי AI אינם גורעים מאחריות הסטודנט/ית לאיכות המסמך. יתרה מכך, במקרה של מידע מסולף, כגון מקורות אקדמיים שאינם אמיתיים, עלול/ה הסטודנט/ית לשאת באחריות לכך. אנא צייני/ בעבודה הסופית האם עשית שימוש בכלי AI במהלך הכנת או כתיבת העבודה.
-

תפוקת למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להגדיר מונחים מרכזיים בספרות על הליך המדיניות הציבורית ובתיאוריה מוסדית, לזהות את השלבים העיקריים של הליך המדיניות ואת הכוחות המשפיעים על כל שלב ושלב
  - לזהות את המשתנים המרכזיים המשפיעים על שינוי ויציבות מדיניות
  - להשוות בין גישות שונות המסבירות שינוי מדיניות
  - להדגים כיצד גישות תיאורטיות שונות מסבירות מקרה של שינוי מדיניות
-

שעות קבלת מרצה

כל יום, בתיאום מראש במייל או ווטסאפ

נייד: 0546438096

משרד: אריסון-לאודר, קומה 1-, חדר 126

מר נועם טור-פז, שעת קבלה לפי תיאום מראש, 0509038484, noam.tur-paz@mail.huji.ac.il

---

פרטי עוזר הוראה

נא לפנות למתרגל

רשימת קריאה

1. מבוא: הרציונל בלימוד תיאוריות של תהליך המדיניות ותיאוריות מרכזיות מ"מעוף הציפור" (19.12.23)

Birkland, T.A. (2020). *An Introduction to the Policy Process*. New York: Routledge, pp. 373-414. [E-Resource](#)

2. רציונליות מוגבלת והגישה התוספתית (26.12.24)

Lindblom, C. E. (1959). "The Science of "Muddling Through." *Public Administration Review* 19 (2): 79-88.

Jones, B. D. (2003). "Bounded Rationality in Political Science: Lessons from Public Administration." *Journal of Public Administration Research and Theory* 13: 395-412.

3. מוסדות וגישה המוסדיות החדשה (2.1.24)

Cairney, P. 2020. *Understanding Public Policy: Theories and Issue*. London: McMillan and Red Globe Press, Ch. 5.

4. תיאוריית שיווי משקל מקוטע וגישה שינויים הדרגתיים משמעותיים (9.1.24)

Baumgartner, F. R., Jones, B. D. and Mortensen, P. B. (2023). "Punctuated Equilibrium Theory: Explaining Stability and Change in Public Policymaking." In: Weible, C. M. (Ed.) *Theories of the policy process*, London: Routledge, Ch. 2. [E-Resource](#)

מנדלקרן, רונן. (2012). "הפוליטיקה של הפרטה חלקית של שירותים ציבוריים בישראל: המקרה של מעונות לאנשים עם פיגור שכלי." *ביטחון סוציאלי*, 90: 121-153.

https://www.btl.gov.il/Publications/Social_Security/bitahon90/Pages/ronen.aspx

Mahoney, James, and Kathleen A. Thelen, eds. (2010). *Explaining Institutional Change: Ambiguity, Agency and Power*. New York: Cambridge University Press. Introduction.

קריאת רשות:

Hacker, J. S. (2004). "Privatizing Risk without Privatizing the Welfare State: The Hidden

Politics of Social Policy Retrenchment in the United States." *American Political Science Review* 98(2): 243–260.

5. תיאוריית הזרמים המרובים ותפקידם של יזמי מדיניות (16.1.24)

Herweg N., Zahariadis, N. and Zohlnhöfer, R. (2023). "The Multiple Streams Framework: Foundations, Refinements, and Empirical Applications". In: Weible, C.M. (Ed.) *Theories of The Policy Process*. London: Routledge, Ch. 1. [E-Resource](#)

Mintrom, M. (2019). "So you want to be a policy entrepreneur?" *Policy Design and Practice*, 2(4), 307–323.

Maor, M. (2017). "Policy Entrepreneurs in Policy Valuation Processes: The Case of the Coalition for Environmentally Responsible Economies." *Environment and Planning C: Government and Policy*, 35(8): 1401–1417.

6. קואליציות סגור (23.1.24)

Nohrstedt, D. et al. (2023). "The Advocacy Coalition Framework: Progress and Emerging Areas" In: Weible, C. M. (Ed.) *Theories of the policy process*. London: Routledge. Ch. 4. [E-Resource](#)

Pierce, Jonathan J., Holly L. Peterson, and Katherine C. Hicks. (2020). "Policy Change: An Advocacy Coalition Framework Perspective." *Policy Studies Journal* 48(1): 64–86.

7. תלות מסלול ומשוב חיובי (6.2.24)

Pierson, P. (1996). "The New Politics of the Welfare State." *World Politics* 48(2): 143–79.

פירסון, פול (2017). תשואות עולות, תלות מסלול וחקר הפוליטיקה. פוליטיקה. 26, עמ' 135–178. http://davis.huji.ac.il/sites/default/files/davisinst/files/Politika_26_0.pdf

8. גישת המדיניות הבלתי מידתית המכוונת (13.2.24)

Maor, M. (2021). "Deliberate Disproportionate Policy Response: Towards a Conceptual Turn." *Journal of Public Policy*, 41(1): 185–208.

Maor, M. (2019). "Overreaction and Bubbles in Politics and Policy." In: Alex Mintz and Lesley Terris (Eds.) *Oxford Handbook on Behavioral Political Science*, Oxford Handbooks Online, Oxford University Press.

9. רעיונות ותהליך המדיניות (20.2.24)

Hall, P. A. (1993). "Policy Paradigms, Social Learning, and the State: The Case of Economic Policymaking in Britain." *Comparative Politics* 25(3): 275–296.

Béland, D., and Cox R. H. (2016). "Ideas as coalition magnets: coalition building, policy entrepreneurs, and power relations." *Journal of European Public Policy*, 23(3), pp. 428–445.

קריאת רשות להשלמת פערים

Birkland, T.A. (2020). *An Introduction to the Policy Process*. New York: Routledge. [E-Resource](#)

Cairney, P. (2020). *Understanding Public Policy: Theories and Issue*. London: McMillan and Red Globe Press.

קריאת רשות להרחבה (לתלמידים המעוניינים בלימודים מתקדמים)

Peters, G.B. and Fontaine, G (2020). *Handbook of Research Methods and Applications in Comparative Policy Analysis*. Edward Elgar Publishing: Cheltenham, [E-Resource](#)

Weible, C. M. (2023). *Theories of the Policy Process*, 5th ed. London: Routledge.

Weible, Christopher and Samuel Workman (2022). *Methods of the Policy Process*. London: Routledge.

ניתן למצוא סיכומים קצרים (500, 750, 1000 מילים) ופודקסטים על הקונספציות והגישות התיאורטיות של תהליך המדיניות באתר הבא: <https://paulcairney.wordpress.com>